

Broj: S1 1 K 003029 11 KrI
Sarajevo, 08.06.2011. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, u vijeću sastavljenom od sudije Ljubomira Kitića kao predsjednika vijeća, i sudija Minke Kreho i Željke Marenčić kao članova vijeća, uz učešće pravnog savjetnika Amre Hodžić u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Osmana Šege, zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c) i f), u vezi sa članom 29. i članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), odlučujući o optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T 20 0 KT-RZ 0000604 10 od 15.10.2010. godine, izmjenjene dana 23.05.2011. godine, nakon prihvatanja sporazuma o priznanju krivice i održanog javnog ročišta za izricanje krivičnopravne sankcije, dana 08.06.2011. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH – Slavice Terzić i optuženog Osmana Šege, donio je i javno objavio sljedeću:

P R E S U D U

OPTUŽENI OSMAN ŠEGO, sin Hasana i majke Dike rođene Bašić, rođen 13.05.1966. godine u Oborcima, općina Donji Vakuf, nastanjen u ..., ..., državljanin ..., JMBG ..., po zanimanju drvni tehničar - Srednja drveno tehnička škola, pismen, oženjen otac jednog malodobnog djeteta, vojsku služio 1986/87. godine u Beogradu i Paraćinu, nema čin rezervnog vojnog starješine, ne vodi se u vojnoj evidenciji nekog organa, neodlikovan, lošeg imovnog stanja, nezaposlen, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak, nalazi se u pritvoru po rješenju Suda BiH broj: S1 1 K 003029 11 KrI od 08.06.2011. godine.

K R I V J E

Što je:

Tokom rata u Bosni i Hercegovini, i u vrijeme oružanog sukoba u Bugojnu između Hrvatskog vijeća odbrane s jedne i Armije Republike Bosne i Hercegovine s druge strane, u periodu od 26.07.1993. godine pa do kraja istog mjeseca 1993. godine u Bugojnu i to: u Marksističkom centru - Klosteru časnih sestara, mjestu Guvno u blizini Bugojna, i naselju Vrbanja u Bugojnu, u svojstvu vojnog policajca 307. brigade Armije RBiH postupao protivno pravilima međunarodnog humanitarnog prava, pri tome kršeći odredbe člana 3. stav 1. tačka a) i c) Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12. 08.1949. godine, tako što je učinio, učestvovao i pomagao u pripremanju i učinjenju krivičnih djela, ubojstva, mučenja, i prisiljavanja na prinudni rad, pa je tako u navedenom periodu:

1. Dana 26.07.1993. godine a nakon što su zatočeni hrvatske nacionalnosti izmješteni iz garaže privatne kuće iz naselja Donjići u prostorije Marksističkog centra-Klostera časnih sestara u Bugojnu i zatvoreni, kao vojni policajac 307. brigade došao u prostorije Marksističkog Centra zajedno sa drugim vojnim policajcima iste brigade ARBiH, te nakon što je neko od vojnih policajaca prozvao Vlatka Kapetanovića i Ivicu Keškića da izađu iz prostorija u kojima su bili zatočeni u Marksističkom centru, i nakon što su isti izašli, zajedno sa drugim pripadnicima iste brigade, počeo udarati rukama, nogama, i tupim predmetima po svim dijelovima tijela nanoseći im snažan tjelesni i duševni bol, od kojih udaraca je Ivica Keškić pao na tlo u hodniku ovog centra sa vidnim povredama po tijelu, a Vlatka Kapetanovića su i dalje svi zajedno udarali i udarcima ga izgurati kroz vrata na zadnjem izlazu iz ovog centra da bi zatim, a nakon što su ih pripadnici iste brigade, izveli iz podruma ovog centra i Maria Glišića i to kroz zadnji izlaz u dvorište Marksističkog centra, zajedno sa drugim pripadnicima iste brigade počeo tući rukama, nogama i tupim predmetima po svim dijelovima tijela, nanoseći mu snažan tjelesni i duševni bol i patnje od kojih udaraca je Mario Glišić ostao ležati na zemlji u dvorištu sa vidnim povredama po tijelu, a drugi pripadnici iste brigade, Vlatka Kapetanovića ubacili u gepek parkiranog crnog putničkog vozila „Mercedes“, pa su Vlatka Kapetanovića, on i drugi pripadnici vojne policije, odvezli ovim vozilom u blizini naselja Guvna nedaleko od Bugojna, i pošto su Vlatka Kapetanovića izvadili iz gepeka sa vezanim rukama na leđima i sproveli do šumarka koji se nalazio u nesporednoj blizini parkiranog vozila, a nakon što je jedan od pripadnika brigade naredio da pucaju u Vlatka Kapetanovića, uperio svoju automatsku pušku u Kapetanović Vlatka, u namjeri da ga ubiju, iz neposredne blizine pucao iz automatske puške u leđa Kapetanović Vlatka koji je tom prilikom pao na tlo, da bi zatim još jedan pripadnik vojne policije iz automatske puške, dok je Kapetanović Vlatko ležeći na zemlji davao znake života, ispalio metke u njega i na taj način lišili života Kapetanović Vlatka,

2. Dana 30.07.1993. godine, u istom svojstvu kao i u prethodnoj tački, znajući da iz Marksističkog centra-Kloster časnih sestara, gdje su bili zatvoreni hrvatski zatočeni, treba da izvede grupu zatočenika radi sakupljanja leševa ubijenih osoba Bošnjačke nacionalnosti, kopanja grobnih mjesta i ukopa leševa u naselju Vrbanja, općina Bugojno, naoružan automatskom puškom otišao zajedno sa drugim naoružanim pripadnicima iste vojne policije, u Marksistički centar-Kloster časnih sestara, da bi, a nakon što je iz podruma centra izabrana grupa zatočenika među kojima je bio i Mario Zrno, zajedno sa drugim pripadnici vojne policije ove brigade sproveli do naselja Vrbanja, gdje su on i drugi pripadnici vojne policije zatočenicima u skladu sa dobijenim naređenjem, naredili da sakupljaju ljudske leševe, kopaju grobna mjesta i ukopavaju leševe što su zatočeni morali i uraditi, dok ih je on zajedno sa drugim pripadnicima vojne policije naoružan automatskom puškom osiguravao prilikom obavljanja tih radova,

Dakle,

za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini, u vrijeme oružanog sukoba između HVO-a i Armije R BiH, kršeći pravila međunarodnog humanitarnog prava i to odredbe člana 3. stav 1. tačka a) i c) Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine, počinio, učestvovao i pomagao u učinjenju i pripremanju krivičnih djela ubojstva, mučenja i prisiljavanja na prinudni rad,

Čime je:

počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c) i f) KZ BiH, u vezi sa članom 29. i 180. stav 1. KZ BiH,

pa ga Sud, za navedeno krivično djelo, na osnovu odredbi iz člana 39., 42., 48., 49. i 50. KZ BiH, kao i primjenu odredbi člana 231. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH),

O S U D U J E
NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 5 (PET) GODINA

Na osnovu člana 56. stav 1. KZ BiH, optuženom se u izrečenu kaznu zatvora, ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru, i to u periodu od 08.06.2011. godine pa nadalje.

U skladu sa odredbom iz člana 186. stav 1. i člana 188. stav 4. ZKP BiH optuženi Osman Šego se u cijelosti oslobađa obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava Suda.

Na osnovu člana 198. stav 2. ZKP BiH oštećeni se sa eventualnim imovinskoopravnim zahtjevom upućuju na parnicu.

O b r a z l o ž e n j e

Optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Posebnog odjela za ratne zločine, broj: T 20 0 KT-RZ 0000604 10 od 15.10.2010. godine, koja je potvrđena dana 07.03.2011. godine, a izmjenjena 23.05.2011. godine, optuženi Osman Šego se tereti za izvršenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c) i f) KZ BiH u vezi sa članom 29. i 180. stav 1. KZ BiH.

Dana 04.04.2011. godine, optuženi se na ročištu za izjašnjenje o krivnji izjavnio da se ne osjeća krivim po predmetnoj optužnici, nakon čega je spis dana 05.04.2011. godine prosljeden pretresnom vijeću na nadležno postupanje. Tužilaštvo BiH je dana 23.05.2011. godine podnijelo Sudu izmjenjenu optužnicu i sporazum o priznanju krivice, zaključen istog dana, između Tužilaštva BiH s jedne i optuženog i njegovog branioca, advokata Emira Karače, s druge strane.

Navedenim Sporazumom, optuženi Osman Šego je priznao krivicu za krivično djelo za koje je optužen, te se sa Tužilaštvom saglasio da mu se za predmetno krivično djelo izrekne kazna zatvora u trajanju od 5 (pet) godina, da može biti obavezan na plaćanje troškova krivičnog postupka, te je upoznat i sa mogućim posljedicama vezanim za imovinskoopravni zahtjev. Nadalje, optuženi se obavezao da će istinito i cjelovito otkriti tužitelju ili drugoj ovlaštenoj službenoj osobi Tužilaštva BiH sve što mu je poznato u vezi sa događajima koji su se desili na području opštine Bugojno u periodu od 1992. do 1995. godine, kao i drugim pitanjima za koja Tužilaštvo BiH bude zainteresovano a odnosi se na događaje u BiH u istom periodu, te da svjedoči na glavnim pretresima pred Sudom BiH ili bilo kojim drugim Sudom i otkrije informacije i pruži materijalne ili druge dokaza koji su u posjedu ili pod kontrolom optuženog.

Sud je dana 02.06.2011. godine, održao ročište na kojem je, u skladu sa članom 231. stav 4. i 6. ZKP BiH, razmatran predmetni Sporazum. Na ovom ročištu optuženi je potvrdio da je on potpisao Sporazum koji je prethodno pročitao i čije odredbe mu je objasnio i njegov branilac, da je upoznat sa sadržajem svake odredbe tog sporazuma, da se tim sporazumom odriče od nekih Ustavom i zakonom zagarantovanih prava na suđenje, a koji se odnose na pravo da se brani osporavajući dokaze koji ga terete i izvodi dokaze koji mu idu u korist, kao i da se odriče prava na žalbu u pogledu krivičnopravne sankcije koja će mu biti izrečena ukoliko Sud prihvati Sporazum. Optuženi je također potvrdio je da je dobrog psihofizičkog zdravlja, da nema nikakvih zdravstvenih smetnji, da u vrijeme zaključenja Sporazuma i održavanja ročišta nije koristio bilo kakva opojna sredstva koja bi mogla uticati na njegovu svijest i volju, kao i da niko drugi na njega nije vršio pritisak da zaključi ili ne zaključi Sporazum.

Na ovom ročištu, Tužilaštvo BiH je prezentovalo i u sudski spis uložilo sljedeće materijalne dokaze: Zapisnik o saslušanju svjedoka Ivana Kapetanovića, broj KT-RZ 125/07 od 09.04.2007. godine, i transkript Suda BiH svjedočenja svjedoka Ivana Kapetanovića od 19.01.2010. godine u predmetu X-KR-09/781-1 Osmić Alija; Zapisnik o saslušanju svjedoka Marija Glišića, broj KT-RZ 162/05 od 29.06.2006. godine, i transkript Suda BiH svjedočenje svjedoka Marija Glišić od 19.01.2010. godine, u predmetu X-KR-09/781-1 Osmić Alija; Zapisnik o saslušanju svjedoka Ivana Keškića, broj KT-RZ 162/05 i KT-RZ 125/07 od 14.08.2007. godine i transkript Suda BiH svjedočenja svjedoka Ivica Keškića od 11.02.2010. godine, u predmetu X-KR-09/781-1 Osmić Alija; Zapisnik o saslušanju svjedoka Ivica Đikića, broj: KT-RZ-162/05 i KT-RZ-125/07 od 13.08.2007. godine, i transkript Suda BiH svjedočenja svjedoka Ivica Đikića od 08.04.2010. godine, u predmetu X-KR-09/781-1 Osmić Alija; Zapisnik o saslušanju svjedoka Dragana Kasalo, broj: KT-RZ 125/07, KT-RZ 162/05 i KT-RZ 128/07 od 18.06.2007. godine, i transkript Suda BiH svjedočenja svjedoka Dragana Kasalo od 15.04.2010. godine, u predmetu X-KR-09/781-1 Osmić Alija; Zapisnik o saslušanju svjedoka Stipice Đapić broj KT-RZ 162/05 od 23.06.2006. godine, i transkript Suda BiH svjedočenja svjedoka Stipice Đapić od 18.03.2010. godine, u predmetu X-KR-09/781-1 Osmić Alija; Zapisnik o saslušanju svjedoka Ante Kapetanovića, broj: KT-RZ-162/05, KT-RZ-125/07 i KTA-RZ-105/07 od 22.05.2007. godine sa priložima, i transkript Suda BiH svjedočenja svjedoka Ante Kapetanović od 18.02.2010. godine, u predmetu X-KR-09/781-1 Osmić Alija; Zapisnik o saslušanju svjedoka Željka Miloša, broj KT-RZ 162/05 od 15.03.2007. godine sa priložima, i transkript Suda BiH svjedočenja svjedoka Željka Miloš od 18.02.2010. godine, u predmetu X-KR-09/781-1 Osmić Alija; Transkript Suda BiH svjedočenja svjedoka Alije Osmića od 08.07.2010. godine i 01.07.2010. godine, u predmetu X-KR-09/781-1 Osmić Alija; Zapisnik o saslušanju zaštićenog svjedoka „B-2“ KT-RZ-162/05 od 03.09.2010. godine; Izjava svjedoka Marka Krajinovića data pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju od 17.01.2001. godine i 09.04.2001. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za Marka Krajinovića broj: 04/18-13-3-1177/2010 od 07.10.2010. godine, Općina Bugojno; Odluka Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o proglašenju ratnog stanja - „Službeni list RBiH“ broj: 7/92 od 20.06.1992. godine; Odluka Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o ukidanju ratnog stanja - „Službeni list RBiH“, broj 50/95 od 28.12.1995. godine; Ustav Federacije Bosne i Hercegovine - „Službeni list Federacije BiH broj 1/94 od 21.07.1994. godine, Vanredni izvještaj operativnog organa OK Armije Bugojna broj: 02/788-6 od 11.07.1993. godine, Borbeni izvještaj Vojne policije 307. motorizovane brigade za period od 18.07.1993. do 31.07.1993. godine broj: 1100-1083/93 od 10.08.1993. godine; Dnevni operativni bilten str.pov.br.: 04/516-93 od 23.07.1993.

godine; Dnevni bilten Press centra 3. Korpusa od 25.07.1993. godine, Redovni borbeni izvještaji Štaba odbrane Opštine Bugojno broj: 02-263-80 od 26.07.1993. godine, 10 kopiranih fotografija na kojima se nalazi Željko Miloš; Pregled zarobljenih bojovnika i bojne, komanda 307. motorizovane brigade Opštinski štab Bugojno, broj: 307-13-496/93 od 01.08.1993. godine; Odobrenje Organa bezbjednosti 307. motorizovane brigade broj: 307-13-971/93 od 30.09.1993. godine; Naredbe Organa bezbjednosti 307. motorizovane brigade i to; broj: 307-13-1104/93 od 23.10.1993. godine; broj: 307-13-1108/93 od 23.10.1993. godine; broj: 307-13-689/93 od 12.08.1993. godine; broj: 307-13-541/93 od 03.08.1993. godine; Nalozi Organa bezbjednosti 307. motorizovane brigade i to: broj: 307-13-969/93 od 29.09.1993. godine; broj: 307-13-992/93 od 04.10.1993. godine; broj: 307-13-551/93 od 04.08.1993. godine; Dnevni izvještaji Vojne policije OG Zapad i to: broj: 307/653 od 17.11.1993. godine; broj: 307/657 od 19.11.1993. godine; broj: 307/786 od 09.01.1994. godine; Spisak više jedinica „OG Zapad“ Armije RBiH od 05.02.1994. godine; Spisak više jedinica „OG Zapad“ Armije RBiH od 04.03.1994. godine; Matični karton za Osmana Šegu, evidencijski broj 492060800861 od 19.08.1992, Bugojno; Jedinični karton za Osmana Šegu; Izvod iz matične knjige umrlih za Vlatka Kapetanovića broj: 04/18-13-3-1178/2010 od 07.10.2010. godine, opština Bugojno; Izvod iz matične knjige umrlih za Maria Zrnu broj: 04/18-13-3-1176/2010 od 07.10.2010. godine, opština Bugojno; Izvod iz kaznene evidencije za Osmana Šegu broj: 02/5-4-04-2-1354/10 od 06.10.2010. godine, Zapisnik o ispitivanju optuženog Osmana Šegu broj T20 0 KTRZ 0000604 10 od 06.10.2010 godine.

Tužilac je tokom ročišta naveo da je sa predmetnim sporazumom o priznanju krivice upoznao oštećene, te da će oni imovinskopravni zahtjev eventualno ostvarivati u parničnom postupku.

Odbrana optuženog nije imala primjedbi niti prigovora na izvedene materijalne dokaze Tužilaštva, a kao dokaze odbrane izvela je i u sudski spis uložila: Kućnu listu Osmana Šege broj: 04-13-415/2011 od 09.05.2011. godine; Uvjerenje Službe za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona, biro ispostava Bugojno broj: 08-37-1-938/2011 od 25.05.2011. godine; Uvjerenje Službe za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona, biro ispostava Bugojno broj: 08-37-1-937/2011 od 25.05.2011. godine; Uvjerenje Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, Porezna ispostava Bugojno broj: 13-6/3-7322/853 od 26.05.2011. godine; Rješenje Opštinske službe za privredu, društvene djelatnosti broj 04-41-00059-11 od 16.05.2011. godine; Uvjerenje opštine Bugojno – Služba za urbanizam, građenje, geodetsko-katastarske i imovinsko-pravne poslove broj 05-30-1/255 od 26.05.2011. godine; Uvjerenje Zemljišnoknjiženog ureda, Općinski sud u Bugojnu broj Rz-2680/11 od 26.05.2011. godine; Otpusnice Kliničkog centra Univerziteta Sarajevu od 30.04.2003., 23.10.2003. i 22.09.2003. godine.

Cijeneći sve naprijed navedeno, Sud je u skladu sa članom 231. stav 5. ZKP BiH prihvatio Sporazum, te zaključio da je do Sporazuma, a koji su zaključili Tužilaštvo, optuženi Osman Šego i branilac optuženog advokat Emir Karča, došlo dobrovoljno, svjesno i sa razumijevanjem, da je prije zaključivanja istog optuženi bio upoznat sa svim mogućim posljedicama koje iz njega proističu, uključujući i posljedice koje se odnose na mogućnost obavezivanja na plaćanje naknade oštećenima za nastalu štetu, mogućnost oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, kao i mogućnost obavezivanja na plaćanje troškova krivičnog postupak.

Izvršivši ocjenu svih izvedenih dokaza, Sud je zaključio da oni po svom kvalitetu predstavljaju dovoljan osnov za zaključak da je optuženi zaista učinio krivično djelo za koje je i optužen, te da je kriv. To se posebno odnosi na sasvim detaljno priznanje izvršenja navedenog krivičnog djela koje je optuženi izjavio u svom iskazu pred Tužilaštvom, u kojem opisuje svoje učešće u lišenju života jednog civila te odvođenjem i prisiljavanjem na prinudni rad drugih zatočenih civila na području opštine Bugojno u julu 1993. godine. Njegove navode su u značajnim i za ovaj predmet relevantnim dijelovima potvrdili svojim iskazima svjedoci: Alija Osmić, očevidac događaja lišenja života Vlatka Kapetanovića, a koji je u svom iskazu opisao okolnosti pod kojima je ovo lice odvedeno na područje Guvna, te kako je optuženi Osman Šego nanišanio, prvi pucao i ispalio jedan metak u predjelu srca Vlatka Kapetanovića i na taj način ga lišio života, a ove navode je u svom iskazu potvrdio i zaštićeni svjedok "B-2", te kako je optuženi zajedno sa drugim pripadnicima Armije R BiH iz Marksističkog centra odveo grupu civila na prinudni rad na području Vrbanja kojom prilikom su civili vršili sakupljanje ljudskih leševa, kopanje grobnih mjesta i ukopavanje leševa dok je Šego Osman, i u ovom slučaju u svojstvu vojnog policajca 307. brigade Armije RBiH naoružan, zajedno sa drugim pripadnicima Armije R BiH, osiguravao obavljanje ovih radova.

Nadalje, svjedoci Marko Krajinović, koji je svoj iskaz dao istražiteljima Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, Stipica Đapić, Ivica Đikić, Ivan Kapetanović, Željko Miloš, Ante Kapetanović, Dragan Kasalo, su svojim iskazima u bitnom djelu potvrdili okolnosti odvođenja iz Marksističkog centra Vlatka Kapetanovića koji je poslije toga nađen mrtav, zatim odvođenja zarobljenih civila na prinudni rad u mjesto Vrbanja, a svjedoci oštećeni, Ivan Keškić i Mario Glišić, su svoj iskaz dali i na okolnosti nanošenja snažnog tjelesnog i duševnog bola i patnje od strane pripadnika Armije R BiH, a iz iskaza zaštićenog svjedoka "B-2" proizilazi da je u odnosu na Maria Glišića ove radnje činio i sam optuženi, Osman Šego. Ove navode su, između ostalog, potvrdili i drugi dokazi koji su prezentirani Sudu od strane Tužilaštva. Svi izvedeni dokazi na nesumnjiv način upućuju na zaključak da su u radnjama optuženog, pobliže označenim u dispozitivu izmjenjene optužnice, sadržana sva zakonom propisana obilježja krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c) i f) KZ BiH, te da je optuženi počinio krivično djelo sa dugim licima kao saizvršilac u smislu člana 29. KZ BiH, te da je zato kriv po osnovu individualne odgovornosti u smislu člana 180. stav 1. KZ BiH.

Biće krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva, koje je optuženom stavljeno na teret, propisano je članom 173. stav 1. tačke c) i f) KZ BiH, i čine ga sljedeći opšti elementi:

- i. Djelo počinioca mora biti počinjeno suprotno pravilima međunarodnog prava;
- ii. Kršenje mora biti počinjeno u vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije;
- iii. Djelo počinioca mora biti povezano sa ratom, oružanim sukobom ili okupacijom;
- iv. Počinitelj mora narediti ili počiniti djelo.

i. Djelo počinioca mora biti počinjeno u suprotnosti sa međunarodnim pravom - da bi se utvrdilo kršenje pravila međunarodnog prava, neophodno je da se utvrdi protiv koga je počinjenje bilo usmjereno, odnosno da li je djelo bilo usmjereno protiv posebne kategorije stanovništva zaštićene članom 3. stav 1. Ženevske konvencije. Prema definiciji pojma zaštićene kategorije, sadržanoj u članu 3. stav 1. Ženevske konvencije, civili su osobe: „*kcje*

ne uzimaju učešće u nepr.jateljstvima, uključujući pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i osobe izbačene iz borbenog strcja zbog bolesti, ranjavanja, lišavanja slobode ili bilo kojeg drugog razloga“.¹

Imajući u vidu navedenu definiciju „civila“, jasno proizilazi da su lica koja se navode u predmetnoj optužnici, odnosno za čiju smrt, mučenja i prisiljavanje na prinudni rad se optuženi tereti, bili civili, tačnije lica koja su položila oružje i bili „izbačeni iz borbenog stanja“, a što nesporno proizilazi iz Pregleda zarobljenih bojovnika I bojne – komande 307. Motorizovane brigade od 01.08.1993. godine kao i iz iskaza svjedoka, te su kao takvi bili zaštićeni međunarodnim pravom.

ii. Kršenje mora biti počinjeno u vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije - prema članu 173. KZ BiH krivično djelo mora biti u vezi sa kršenjima pravila međunarodnog prava za vrijeme, između ostalog, oružanog sukoba, a isti postoji kada god postoji pribjegavanje oružanoj sili između država ili produženo oružano nasilje između državnih vlasti i organizovanih naoružanih grupa ili između takvih grupa unutar jedne države.

Iz materijalnih dokaza koje je prezentiralo i u sudski spis uložilo Tužilaštvo BiH, činjenica da je u inkriminisano vrijeme i na inkriminisano području postojao oružani sukob i ratno stanje, se pokazala nespornom, a što nesumnjivo proizilazi iz Odluke Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o proglašenju ratnog stanja² a koje je trajalo sve do 22.12.1995 godine - Odluka Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o ukidanju ratnog stanja³, kao i iz zapisnika o saslušanju svjedoka.

iii. Djelo počinioca mora biti povezano sa ratom, oružanim sukobom ili okupacijom - Uzimajući u obzir izvedene dokaze, Sud nalazi da su djela optuženog bila u dovoljnoj mjeri povezana sa oružanim sukobom, posebno imajući u vidu činjenicu da je optuženi u inkriminisano vrijeme bio pripadnik 307. brigade Armije R BiH, a što nesporno proizilazi iz Spiska više jedinica „OG Zapad“ Armije R BiH od 05.02.1994. godine i 04.03.1994. godine, kao i ovjerenih kopija matičnog i jediničnog kartona koji glasi na ime optuženog Osmana Šege, pa s obzirom na navedene činjenice, Sud smatra da nema sumnje u pogledu znanja optuženog za oružani sukob i njegovog učestvovanja u njemu.

iiii. Počinitelj mora narediti ili počiniti djelo - Svi izvedeni dokazi na nesumnjiv način upućuju na zaključak da je optuženi Osman Šego kao pripadnik 307. motorizovane brigade, sa ostalim pripadnicima Armije R BiH, počinio krivična djela, ubistva, mučenja i prisiljavanja na prinudni rad zarobljenih civila, koja mu se optužnicom stavljaju na teret i za koja je oglašen krivim. Naime, izvršenje krivičnog djela ubistva potvrđuju izjave svjedoka Alije Osmića i zaštićenog svjedoka „B-2“ koji su na identičan način opisali okolnosti lišenja života Vlatka Kapetanovića, tačnije kako je optuženi Šego iz vatrenog oružja prvi ispalio jedan hitac u predjelu srca Kapetanovića kojom prilikom ga je lišio života, a ove navode je potvrdio i sam optuženi. Izjave svjedoka Alije Osmića, Marka Krajinovića, Stipice Đapića,

¹ Tužilac protiv Blagcjevića i Jokića, predmet broj IT-02-60-T, presuda, 17.01.2005. godine, stav 544.

² Odluka Predsjedništva R BiH o proglašenju ratnog stanja - "Službeni list RBiH" broj 7/92 od 20.06.1992. godine;

³ Odluka Predsjedništva R BiH o ukidanju ratnog stanja - "Službeni list RBiH" broj 50/95 od 28.12.1995. godine;

Ivice Đikića, Ivana Kapetanovića, Željka Miloša, Ante Kapetanovića, Dragana Kasalo, Ivana Keškića, Maria Glišića i zaštićenog svjedoka "B-2", nedvosmisleno ukazuju da je optuženi činio i učestvovao u nanošenju snažnog tjelesnog, duševnog bola i patnje civila koji su bili zarobljeni, kao i u odvođenju i osiguravanju prinudnog rada ovih lica. Pored izjava navedenih svjedoka, zaštićenog svjedoka "B-2" i izjave optuženog, ove navode potkrepljuju i ostali materijalni dokazi koji su uloženi u sudski spis, zbog čega Sud zaključuje da su radnjama optuženog ispunjena sva zakonom propisana obilježja krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c) i f) KZ BiH, odnosno da je optuženi počinio krivično djelo sa dugim licima kao saizvršilac u smislu člana 29. KZ BiH, i da je zato kriv po osnovu individualne odgovornosti u smislu člana 180. stav 1. KZ BiH.

Nadalje, Sud je utvrdio da optuženi razumije da zaključivanjem ovog Sporazuma i priznanjem krivice, se odriče prava na suđenje i iznošenje svoje odbrane i svojih dokaza kojima bi osporio dokaze druge strane, a koji ga terete, te da je razumio da se na ovaj način odriče i prava na ulaganje žalbe na krivičnopravnu sankciju koja mu bude izrečena u skladu sa Sporazumom.

Razmatrajući sankciju predviđenu Sporazumom, a koja predstavlja kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina, Sud je zaključio da je takva kazna u skladu sa članom 231. stav 3. ZKP BiH, odnosno u skladu sa članom 42., članom 42. b), članom 49. i članom 50. stav 1. tačka a) KZ BiH tj. da predstavlja mogućnost izricanja minimalne kazne propisane zakonom za to krivično djelo, odnosno kaznu koja se može po zakonu izreći uz primjenu granica ublažavanja kazne zatvora propisane zakonom.

Sud je takođe zaključio da su oštećeni upoznati sa mogućnosti postavljanja imovinskopravnog zahtjeva, a kako je to Tužilaštvo tokom ročišta istaklo.

Imajući u vidu karakteristike instituta sporazuma o priznanju krivice, te činjenicu da se sporazum razmatra u jednom skraćenom, neredovnom sudskom postupku u kojem optuženi bezrezervno priznaje krivicu i svjesno se odriče prava na redovno suđenje, tokom kojeg bi mogao iznositi svoju odbranu, te na obavezu Suda da se bazira samo na provjeri priznanja, te postojanju dovoljno dokaza o krivici optuženog, Sud se nije upustio u detaljnije analiziranje svakog izvedenog dokaza i njegovim dovodenjem u vezu sa djelovanjem optuženog i bićem predmetnog krivičnog djela, a što se inače čini kod suđenja u redovnom sudskom postupku. Sud je izvršio ocjenu dokaza u mjeri da stekne uvjerenje da li su oni dovoljno obimni i kvalitetni da bi se mogao izvući zaključak da li su u radnjama optuženog sadržani svi elementi bića krivičnog djela za koje je optužen i da li je optuženi kriv za to krivično djelo.

Nakon prihvatanja Sporazuma, održan je pretres za izricanje krivično pravne sankcije na kojem su stranke i branilac optuženog iznijeli okolnosti i dokaze koje su od uticaja da kazna bude veća ili manja. Te okolnosti su identično prikazane i odnose se na držanje optuženog pred Sudom, njegovo priznanje krivičnog djela i obećana saradnja sa Tužilaštvom u pogledu rasvjetljavanja i pružanja informacija u vezi sa događajima koji su se desili na području opštine Bugojno i ostalim djelovima BiH u periodu od 1992. do 1995. godine i svjedočenja na glavnim pretresima pred Sudom BiH i drugim sudovima, kao i posebne porodične i lične okolnosti optuženog. Cijeneći navedeno, Sud je na strani optuženog našao niz olakšavajućih okolnosti i to: korektno držanje optuženog i njegovo priznanje do kojeg je došlo u početnoj

fazi postupka „što je od najveće koristi za pravosuđe“⁴, iskazano iskreno kajanje, da je optuženi zaključenjem Sporazuma pristao na saradnju sa Tužilaštvom BiH. Nadalje, Sud je uzeo u obzir i porodične i lične okolnosti optuženog, a prije svega, da se radi o porodičnoj osobi, ocu malodobnog djeteta koje pati od ozbiljnih zdravstvenih smetnji, da ranije nije osuđivan, a koje okolnosti u svojoj ukupnosti opravdavaju kaznu koja je izrečena optuženom, tim prije što otežavajućih okolnosti na strani optuženog, osim da se radi o teškom krivičnom djelu koji ne zastajeva, Sud nije našao.

Uzimajući u obzir sve navedeno, Sud je našao da je svrha kažnjavanja u odnosu na optuženog u potpunosti ostvarena kroz osudu na kaznu zatvora u trajanju od pet godina, te je, u skladu sa odredbama člana 39., 42., 48., 49. i 50. KZ BiH, odlučio kao u izreci ove presude, a vrijeme pritvora u kom se optuženi nalazi od 08.06.2011. godine pa nadalje će se optuženom, na osnovu odredbe člana 56. stav 1. KZ BiH, uračunati u izrečenu kaznu zatvora.

Imajući u vidu porodične prilike optuženog, te činjenicu da je optuženi nezaposlen, Sud je u smislu odredbe člana 188. stav 4. ZKP BiH, optuženog u cijelosti oslobodio dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, s obzirom da bi plaćanjem istih bilo dovedeno u pitanje izdržavanje optuženog i članova njegove porodice.

Prilikom upućivanja oštećenih na parnični postupak, da bi ostvarili svoj eventualni imovinskopravni zahtjev, Sud se vodio činjenicom da bi za određivanje iznosa po imovinskopravnom zahtjevu bio potreban duži vremenski period, te bi se na taj način produžio postupak. Stoga je donesena odluka u skladu sa odredbom člana 198. stav 2. ZKP BiH, se te oštećeni sa imovinskopravnim zahtjevom upućuju na parnicu.

Zapisničar – Pravni savjetnik
Amra Hodžić

Predsjednik vijeća
Ljubomir Kitić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Žalba na ovu presudu može se izjaviti u roku od 15 dana od dana prijema presude, ali ne u odnosu na odluku o krivičnopravnoj sankciji.

⁴ Publikacija OSCE-a “Procesuiranje predmeta ustupljenih Bosni i Hercegovini od strane MKSJ-a u skladu sa Pravilom 11bis”, Januar 2010. godine, strana 25;